

FJORTEN SUGER

Ungdomsfilm

Fjorton suger er ungdomsfilm i nært slektskap med andre svenske ungdomsfilmer som *Fucking Åmål*, *Hip Hip Hora* og den norske *Bare Bea*.

Alle henter de problemstillingene sine fra ungdommers møte med festing, alkohol, seksualitet og kjærlighet - og behovet for egen kontroll over kropp og følelser.

Filmen passer godt for alle mellom 13 og 18 år. I skolens undervisning kan filmen tas i bruk i forbindelse med temaer som seksualitet, alkohol og identitet i særlig samfunnsfag og naturfag. Filmvisningen kan gjerne være knyttet til tverrfaglig arbeid i disse fagene, norsk og kunst og håndverk.

Handling

Filmen starter med at hovedpersonen, fjortenårige Emma, drar på en fest, som den eldre broren hennes, Markus, ikke ønsker at hun skal delta på. På festen blir hun alt for full, og sovende i en seng blir hun voldtatt av en av brorens kamerater. Filmen fokuserer på de indre, følelsesmessige konsekvensene dette får for de to hovedpersonene Emma og Markus.

Emma finner ikke ut av hvordan hun skal takle overgrepet. Hun har lyst til å fortelle det til foreldrene sine og til myndighetene, men hun ombestemmer seg begge ganger. Først når hun får bekræftelse fra Aron, en gutt som hun liker godt, på at hun er verdt kjærligheten hans, klarer hun å konfrontere overgriperen på sin måte. Hun knuser en flaske i hodet hans. Etterpå føler hun seg fri både til å bli kjæreste med Aron og til å gråte sammen med broren.

Markus merker at det er noe galt med søsteren. Hun er plutselig blitt veldig innesluttet. Ingen av vennene hans vil fortelle ham hva som har skjedd. Ryktene han får høre er lite konkrete, og det frustrerer ham. Han går til angrep på en av ryktesprederne, og forsøker på en annen fest å provosere fram sannheten. Da Emma knuser en flaske i hodet på overgriperen, vennen Patrick, skjønner Markus sammenhengen. Han går til politiet og anmelderen ham.

Filmskaperne

Fjorton suger er laget av et ungt filmskaperkollektiv på fire personer: Filippa Freijd, Martin Jern, Henrik Norrthon og Emil Larsson, som alle var 25 år da de laget filmen. Noen av dem har filmutdannelse, og de har alle laget filmer eller drevet med annet kreativt arbeid siden tidlig i tenårene.

Filmen er en lavbudsjettsproduksjon, innspilt uten nøye planlegging av verken kameraposisjoner eller valg av innspillingssteder. Alle de fire bak filmen har holdt i kameraet og regissert. Innspillingen har foregått i boligene til deres egne og kameratenes foreldre, og på steder som de kjente til fra egen ungdomstid. Dialogen i filmen er realistisk, på grensen til sparsom - og gir godt inntrykk av hvordan ungdom beskytter seg selv med tøff ordbruk og av at de helst unngår å snakke om seg selv. Klær, frisyre og møblement fungerer som tydelige identitetsmarkører i filmen.

Om sin egen film har filmskaperne sagt: «Filmen är gjord för att ge människor hopp och inspiration till ett bättre liv. Den tar upp problemet med att tjejer blir våldtagna bara för att dom råkar vara lite fulla på en fest. Men även föräldrar som inte ser och engagerar sig i sina barn och inte tar sitt ansvar som vuxna. Filmen vill göra föräldrar medvetna om att de omedvetet väljer bort sina barn! Och därmed all form av viktig kommunikation.»

I undervisningen

Filmen tar opp en rekke temaer som angår ungdom. Etter å ha sett filmen kan det være lurt å ta en prat i fellesskap om tematikken i filmen. Vi anbefaler at læreren får en elev til å gjenfortelle handlingen i filmen, en annen elev til å fortelle om personene i filmen, og en tredje elev til å fortelle om miljøet der filmen foregikk. Vær åpen for kommentarer fra andre elever under gjennomgangen og diskuter også om elevene likte filmen eller ikke. Slik kan man på enkelt vis lodde stemningen for filmen og dens temaer i klassen.

Dersom elevene virker engasjerte av filmen, anbefaler vi at klassen arbeider videre med stoffet. Nedenfor er det en rekke åpne oppgaver som elevene kan gjøre. Vi anbefaler at elevene selv får velge hvilke oppgaver de skal gjøre, og om det skal være individuelle oppgaver, gruppe- eller fellesoppgaver. Noen av oppgavene krever lite tid, andre oppgaver kan kreve at elevene får hjemmelektse.

1) Klær og identitet

Kretsen rundt Emma og Markus tilhører «snobbene», mens skaterne kler seg som om de er «liksomfattige». Forholdet mellom snobben Emma og skateren Aron får dermed et snev av forbudt kjærlighet ved seg, noe som er et velkjent grep i både romantiske og tragiske filmer. Skriv en kort kommentar om betydningen som klær har i denne filmen - og i virkeligheten.

2) Fest og voldtekt

Manusforfatteren av filmen fant inspirasjon til historien fra en artikkel om at jenter blir utnyttet under påvirkning av alkohol. Diskuter hva som er grunnen til at jenter blir voldtatt mens de sover.

3) Viktig kommunikasjon

I filmen snakker ikke foreldre og barn sammen om det som føles viktig. Hva er viktig kommunikasjon for deg? (Tegn, mal, skriv, fortell, gå sammen flere om å lage et kort skuespill eller en dans)

4) Alkohol

I filmen drikker ungdommene mye alkohol, og det virker som om de fester hver eneste kveld. Skriv en liten historie om ungdommer som er fulle.

5) Reklameboards

I filmen knuser Emma et reklameboards der en modell viser bikinier fra H&M, etter å ha spurt Aron om han synes modellen er vakker. Hva synes du om denne handlingen? Vei argumentene som taler for og i mot denne handlingen og begrunn til slutt ditt eget standpunkt!

6) Trosbekjennelse

En av regissørene av filmen, Filippa Freij, skriver i sin biografi på DVD-utgaven av filmen, at hun tror på «sig själv, karma och att vara modig och snäll. Tror inte på likriktning, jämförelse, rädsla.» Skriv ned tre ting dere tror på og tre ting dere ikke tror på, og heng lappene på veggen i klasserommet.

7) Et jævla trykk

På spørsmål fra Andreas Hoffsten i svenske «Zoom» om deres syn på ungdommer i dag og på seksualiseringen av ungdomstiden, sier en av filmregissørene, Filippa Freij: «Den har blivit så mycket hårdare bare på tio år sen jag var i deras ålder. Det är et jäkla tryck de är utsatta för samtidigt som de är så osäkra under ytan, precis som vi alla var en gång.» Lag en illustrasjon til dette utsagnet, eller skriv et dikt om dette trykket.

8) Lavbudsjettsfilm

Filmen kostet 800.000 svenske kroner å lage. Normalt koster skandinaviske langfilmer minst 10 millioner kroner, og selv da er det snakk om en billig produksjon. Den siste Harry Potter-filmen skal til sammenligning ha hatt et totalbudsjett på over 1,5 milliarder kroner. Vurder *Fjorton suger* som film med utgangspunkt i at den var en lavbudsjettsfilm. Hvordan kan du se at den var billig å lage, og hva synes du er styrkene og svakhetene ved filmen?

9) Lag en film

Lag en kort film på maksimum 1 minutt om en avgjørende hendelse på en fest.

Fakta om filmen

Originaltittel: Fjorton suger

Regi, produksjon, foto, klipp: Filippa Freijd, Martin Jern, Emil Larsson og Henrik Norrthon
Sverige, 2003

Spilletid: 82 minutter

Manus: Martin Jern

Lyd: Kristian Ingers

I rollene: Emma - Elin Ahlberg, Markus - Jesper Fridh, Patrik - Björn Månsson, Aron - Andreas Karoliussen

Distribusjon kino: Europafilm

Filmstudiearket skrevet av: Per Terje Naalsund

Klassetrinn: 8. – 10. klasse, videregående skole

Fag: Samfunnsfag, Naturfag, Norsk og Kunst og håndverk.

Dette er et filmstudieark utgitt av FILM&KINO. For å bestille billetter til filmen ta kontakt med din nærmeste kino.